

Praha 18. 5. 2010

18

**Péče o pacienty užívající psychoaktivní látky
v ambulantních zařízeních ČR v roce 2009**

*Health care about patients taking psychoactive substances in out-patient
establishments in Czech Republic in the year 2009*

Souhrn

V roce 2009 bylo léčeno v ambulantních zdravotnických zařízeních 41 419 uživatelů návykových látek a proti předchozímu roku jejich počet klesl o 3 %. Během sledovaného roku absolvovalo substituční terapii 1 555 osob. Proti roku 2008 stoupl počet substituentů o 13 %.

Summary

There were 41 419 users of addictive substances treated at out-patient care establishments in the year 2009. Compared with preceding year the number of users decreased by 3 %. During the year 2009 got 1 555 people through substitute therapy. Compared with year 2008 the number of persons who got through substitute therapy increased by 13 %.

V této aktuální informaci byly použity údaje z přílohy výkazu A (MZ) 1-01 - Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení - obor psychiatrie. Tato příloha obsahuje informace o léčbě alkoholiků a toxikomanů (AT péče) a vyplňují ji všechna ambulantní pracoviště AT nebo psychiatrická oddělení - pracoviště, která zajišťují ambulantní péči AT pacientů. Dalším podkladem byly údaje z Národního registru uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek.

Ambulantní péče

Přílohu výkazu A (MZ) 1-01 - Pacienti „živé“ a „klidové“ kartotéky podle užívané psychoaktivní látky - vyplnilo 355 ambulantních oddělení a pracovišť, pouze o 2 zdravotnická zařízení méně než v roce 2008. Počet pacientů AT pracovišť, kteří tvořili tzv. „živou kartotéku“, tzn. pacienti, kteří se aktivně léčili a navštívili pracoviště v daném roce alespoň 1x (tedy jejich záznam není starší než 1 rok), byl v roce 2009 vykázan v počtu 41 419 pacientů, o téměř 3 % méně než v roce 2008. Na tento pokles měli vliv především pacienti užívající alkohol, jejichž počet klesl o 4,3 % (tj. 1 087 pacientů). Počet pacientů užívajících drogy zůstal téměř stejný jako v předchozím roce, pokles o 106 pacientů. Z celkového počtu pacientů živé kartotéky tvořili více než 67 % muži a od roku 2000 se jejich podíl výrazně nezměnil.

V roce 2009 se léčilo na ambulantních psychiatrických odděleních a v AT poradnách celkem 27 717 mužů a 13 702 žen zneužívajících psychoaktivní látky. Proti roku 2008 došlo k poklesu léčených mužů o téměř 5 % (tj. o 1 342 pacientů), počty žen se téměř nezměnily (nárůst o 149 pacientek). Nejvyšší podíl měli pacienti ve věkové skupině 20–39

let u mužů i u žen (více než polovina mužů a 46 % žen) a ve věkové skupině 40–64 let, a to necelých 37 % mužů a téměř 41 % žen. Podíly jednotlivých věkových skupin se proti roku 2008 téměř nezměnily, pouze podíl dětí do 15 let se zvýšil na dvojnásobek, a to z 31 chlapců v roce 2008 na 61 v roce 2009 a z 20 dívek v roce 2008 na 31 v roce 2009.

Při porovnání jednotlivých psychoaktivních látek bylo nejvíce pacientů léčených na poruchy způsobené zneužíváním alkoholu (více než 58 %, tj. 24 206 pacientů). Proti roku 2008 došlo k snížení podílu těchto pacientů o 1 procentní bod. Na tomto poklesu se více podíleli muži, kterých se v roce 2009 léčilo s problémy s alkoholem o téměř 6 % méně, počty léčených žen se téměř nezměnily (pokles o necelé 1 %, tj. o 67 žen). Více než polovina těchto pacientů byla ve věku od 40 do 64 let a 36 % ve věkové skupině 20–39 let. Počty mladistvých od 15 do 19 let představovali necelé 2 % z počtu pacientů nadužívajících alkohol (410 pacientů) a počty dětí do 15 let se pohybovaly těsně nad 0 % (13 pacientů).

Nejvíce pacientů s problémy způsobenými alkoholem, v přepočtu na 10 tisíc osob, se léčilo ve Zlínském a Moravskoslezském kraji (více než 38 pacientů na 10 tisíc obyvatel), Olomouckém kraji (34 pacientů) a Královéhradeckém kraji (30 pacientů). Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla v Jihočeském a Karlovarském kraji (6,8 resp. 7,6 pacientů na 10 tisíc obyvatel).

Ve sledovaném roce bylo evidováno celkem 17 213 pacientů s poruchami způsobenými užíváním drog, z toho bylo 11 423 mužů a 5 790 žen. Proti roku 2008 se počty těchto pacientů příliš nezměnily, došlo k poklesu počtu mužů o 3 % (322 mužů) a k nárůstu počtu žen o necelá 4 % (216 žen). Nejvyšší podíl měli pacienti ve věkové skupině 20–39 let, a to 69 % z celkového počtu pacientů s problémy s drogami. Podíl mladistvých tvořil necelých 11 % (1 866 pacientů) a děti do 15 let se podíleli na celkovém počtu těchto pacientů 0,5 % (79 pacientů).

U všech sledovaných drog byl zjištěn vyšší podíl mužů než žen (více než 66 % u celkového počtu uživatelů drog). Výjimku tvoří sedativa a hypnotika, kde byl podíl žen více než 63 %.

K významnému nárůstu pacientů došlo právě u dětí do 15 let. Vzrostly počty léčených dětí užívajících kanabinoidy (z 20 pacientů v roce 2008 na 40 pacientů v roce 2009) a především rostly počty tzv. problémových uživatelů drog¹ v této věkové skupině. Jde především o nárůst dětí u opiátů/opioidů (z 1 pacienta v roce 2008 na 4 pacienty v roce 2009) a u stimulantů (z 3 pacientů v roce 2008 na 12 pacientů v roce 2009). Vzrostly počty dětí u kombinací drog (ze 4 pacientů v roce 2008 na 14 pacientů v roce 2009), kde se ale jednalo ve většině případů o kombinaci kanabinoidů s alkoholem.

Mezi uživateli drog měli nejvyšší podíl pacienti zneužívající opiáty a opioidy (28 %) s významným podílem uživatelů heroinu (65 % z uživatelů opiátů/opioidů). Proti předchozímu roku došlo k nárůstu pacientů u opiátů a opioidů o necelých 5 % a u heroinu o 2 %. Další drogou s vysokým počtem léčených pacientů byla stimulancia (23 %), která klesla proti roku 2008 téměř o 5 %. Počty pacientů u nejrozšířenější látky ze stimulantů, typicky české drogy metamfetaminu, známější pod názvem pervitin, se téměř nezměnily

¹ Problémové užívání drog - intravenózní (injekční) užívání drog a/nebo dlouhodobé užívání opiátů a/nebo kokainu a/nebo drog amfetaminového typu. Vzhledem k časté přítomnosti opiátů nebo pervitinu v kombinacích drog v ČR byla mezi problémové užívání drog zařazena i dg. F19 - kombinace drog. Jak vyplynulo z průzkumu v ambulantních zařízeních oboru psychiatrie (Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti, 2009. Sonda do AT péče v oboru adiktologie), zahrnuje tato diagnostická jednotka především kombinace konopných drog spolu s metamfetaminy, s alkoholem, nebo pervitinu s alkoholem. Dalšími častými kombinacemi je užívání pervitinu s heroinem, benzodiazepinů s alkoholem nebo konopných drog s pervitinem a toluenem.

(nárůst o 53 pacientů). Díky přesnějším vykazování pacientů užívajících pervitin se zvýšil podíl těchto uživatelů na počtu uživatelů stimulantů. V roce 2008 byl jejich podíl 81 %, v roce 2009 se zvýšil na 87 %. Rozdíl mezi stimulanty celkem a pervitinem tvoří převážně extáze, efedrin a některé léky.

K největšímu nárůstu počtu léčených pacientů u ostatních psychoaktivních látek došlo u kombinací drog (o 23 %, tj. o 582 pacientů), u těkavých látek (o 14 %, tj. o 11 pacientů), u sedativ a hypnotik (7 %, tj. o 148 pacientů) a u opiátů a opioidů (o 5 %, tj. o 212 pacientů). Po poměrně vysokém nárůstu léčených pacientů u kokainu v roce 2008 došlo ve sledovaném roce k jejich poklesu na polovinu (ze 73 pacientů na 36 pacientů). K poklesu pacientů proti předchozímu roku došlo také u halucinogenů (o 58 %, tj. 103 pacientů) a u tabáku (o 46 %, tj. 738 pacientů).

Počty problémových uživatelů drog (opiáty/opioidy, kokain, ostatní stimulantia a kombinace drog) ve sledovaném roce vzrostly o 5 % (o 561 pacientů). Větší vliv na tomto nárůstu měly ženy, počty, kterých se zvýšily o téměř 6 % (o 180 pacientek), počty mužů narostly o 5 % (o 381 pacientů). Došlo k přesunu problémových uživatelů drog do vyšších věkových skupin. Téměř na dvojnásobek vzrostly problémoví uživatelé drog starší 65 let (ze 75 pacientů v roce 2008 na 145 v roce 2009) a počty pacientů ve věkové skupině 40–64 let (o více než 21 %, tj. o 221 pacientů). Počty pacientů ve věkové skupině 20–39 let vzrostly jen o 3 % (tj. o 260 pacientů) a počty mladistvých do 20 let nepatrně klesly (o 12 pacientů).

Z hlediska regionálního srovnání míry prevalence byly problémem s drogami nejvíce zasaženy, stejně jako v předchozím roce, Hlavní město Praha (45 pacientů na 10 tisíc obyvatel), Plzeňský kraj (25 pacientů na 10 tisíc obyvatel) a Olomoucký kraj (22 pacientů na 10 tisíc obyvatel). Nejnižší byla míra prevalence ve Zlínském, Pardubickém a Jihočeském kraji (4 pacienti) a Karlovarském kraji (6 pacientů na 10 tisíc obyvatel kraje).

Je nutné upozornit, že ambulantní pacienti jsou sledováni podle sídla zdravotnického zařízení, nikoli podle adresy jejich trvalého bydliště.

Vysoce rizikovou nitrožilní aplikaci uvedlo 33 % (5 681 pacientů) z celkového počtu pacientů užívajících drogy, téměř 36 % u mužů a necelých 28 % u žen. Podíl těchto uživatelů drog se zvýšil proti roku 2008 o 2 procentní body. Mezi uživateli stimulantů bylo evidováno 54 % injekčních uživatelů a téměř 60 % uživatelů u metamfetaminu, u opiátů a opioidů bylo více než 53 % injekčních uživatelů a u heroínu téměř 62 %, u kombinací drog injekční užívání uvedlo pouze 31 % uživatelů.

Ordinace poskytující péči AT pacientům navštěvují převážně pacienti závislí. Syndrom závislosti byl diagnostikován u více než 85 % pacientů užívajících alkohol, mezi uživateli drog to bylo 86 %.

Závěr

V roce 2009 došlo k mírnému poklesu ambulantně léčených AT pacientů, na který měli vliv především pacienti užívající alkohol. Poklesly celkové počty léčených mužů, počty žen se mírně zvýšily. Zvýšil se podíl dětí do 15 let na dvojnásobek, a to především vlivem uživatelů kanabinoidů a tzv. problémových uživatelů drog v této věkové skupině. Celkově vzrostly počty tzv. problémových uživatelů drog, a to vlivem růstu počtu léčených žen a došlo k přesunu těchto pacientů do vyšších věkových skupin.

Údaje o hospitalizovaných uživatelích psychoaktivních látek budou publikovány v samostatné aktuální informaci, která vyjde v červenci 2010.

Substituční léčba

Od května roku 2000 funguje v České republice Národní registr uživatelů lékařsky indikovaných substitučních látek (dále jen Registr substituce), jehož správcem je Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Substituční terapii poskytovalo zpočátku 8 akreditovaných pracovišť a jejich počet postupně narostl až na 13 zařízení v roce 2007.

Nejvýznamnější změnu přinesla novela zákona č. 379/2005 Sb., podle níž je povinností všech lékařů poskytujících substituční léčbu hlásit své pacienty do Registru substituce a zabránit tak vícenásobné preskripci, což je zároveň primárním účelem tohoto registru. Vzhledem k předpokládanému nárůstu počtu osob hlásících do Registru substituce i počtu hlášených probíhaly v roce 2007 práce na změně dosavadní technologie na webovou aplikaci. V listopadu 2007 byla zahájena registrace zdravotnických zařízení do této aplikace a její ostrý provoz. V roce 2008, kdy se do elektronické verze Registru hlásila i neakreditovaná pracoviště (např. psychiatrické ambulance, stacionáře, ...), přibylo 11 hlásících zařízení. V roce 2009 hlásilo léčené klienty celkem 34 zdravotnických zařízení. Mezi nimi byly i praktičtí lékaři pro dospělé (2 zařízení), ordinace psychiatrů (5 zařízení), 8 věznic a Vojenská nemocnice.

Během roku 2009 bylo v Registru substituční léčby 1 555 léčených osob (1 089 mužů a 466 žen) ve věku od 17 do 57 let, přičemž nejstaršími pacienty byli muži. Do substitučního programu bylo v roce 2009 nahlášeno celkem 755 případů, což bylo 643 osob, a muži tvořili 70 % z celkového počtu jak případů, tak i osob. Proti roku 2008 došlo k poklesu nahlášených případů o téměř 15 %. Léčbu během roku 2009 ukončilo celkem 508 případů (354 případů mužů a 154 případů žen), což bylo 415 osob (288 mužů a 127 žen), o téměř 2 % méně než v roce 2008.

Podrobnější údaje uvádí [aktuální informace](#), která je dostupná na stránkách ÚZIS ČR.

Vypracovala: Ing. Blanka Nechanská

Pacienti "živé kartotéky" v ambulantních zařízeních podle psychoaktivní látky a věkových skupin

Psychoaktivní látka	0–14 let			15–19 let			20–39 let			40–64 let			65 let a více			Celkem		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Alkohol	10	3	13	273	137	410	5 846	2 871	8 717	8 574	4 314	12 888	1 591	587	2 178	16 294	7 912	24 206
Opiáty a opioidy	2	2	4	183	121	304	2 822	1 166	3 988	348	95	443	36	22	58	3 391	1 406	4 797
z toho heroin	1	1	2	95	68	163	1 973	775	2 748	181	25	206	1	-	1	2 251	869	3 120
Kanabinoidy	26	14	40	376	166	542	816	202	1 018	52	13	65	2	-	2	1 272	395	1 667
Sedativa a hypnotika	4	1	5	38	54	92	388	468	856	329	729	1 058	110	256	366	869	1 508	2 377
z toho barbituráty	-	-	-	2	21	23	41	34	75	38	47	85	4	8	12	85	110	195
z toho benzodiazepiny	-	-	-	31	24	55	266	342	608	193	473	666	60	103	163	550	942	1 492
Kokain	-	-	-	4	3	7	23	3	26	3	-	3	-	-	-	30	6	36
Stimulancia	3	9	12	297	268	565	2 109	822	2 931	291	87	378	21	-	21	2 721	1 186	3 907
z toho metamfetamin	3	9	12	268	235	503	1 855	690	2 545	245	69	314	9	-	9	2 380	1 003	3 383
Halucinogeny	-	-	-	7	6	13	41	14	55	5	-	5	1	-	1	54	20	74
Prchavá rozpustidla	3	-	3	21	2	23	48	6	54	6	2	8	2	-	2	80	10	90
Kombinace drog	13	1	14	158	96	254	1 793	514	2 307	299	131	430	39	27	66	2 302	769	3 071
Tabák	-	1	1	22	21	43	230	188	418	205	140	345	42	21	63	499	371	870
Jiné	-	-	-	13	10	23	146	53	199	45	45	90	1	11	12	205	119	324
Drogy - celkem	51	28	79	1 119	747	1 866	8 416	3 436	11 852	1 583	1 242	2 825	254	337	591	11 423	5 790	17 213
Drogy bez tabáku	51	27	78	1 097	726	1 823	8 186	3 248	11 434	1 378	1 102	2 480	212	316	528	10 924	5 419	16 343
Celkem v "živé kartotéce"	61	31	92	1 392	884	2 276	14 262	6 307	20 569	10 157	5 556	15 713	1 845	924	2 769	27 717	13 702	41 419

Pacienti "živé kartotéky" v ambulantních zařízeních podle psychoaktivní látky a sídla zdravotnického zařízení

Kraj	Počet pacientů																	
	Alkohol	Opiáty/opioidy	- z toho heroin	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	- z toho barbituráty	- z toho benzodiazepiny	Kokain	Ostatní stimulancia	- z toho metamfetamin	Halucinogeny	Těkavé látky	Kombinace drog	Tabák	Jiné	Drogy celkem	Drogy celkem bez tabáku	Celkem v "živé kartotéce"
Hl. m. Praha	3 447	2 628	1 791	360	459	5	309	5	1 072	979	16	7	978	45	2	5 572	5 527	9 019
Středočeský	1 019	293	236	180	437	8	295	-	299	240	2	6	338	35	23	1 613	1 578	2 632
Jihočeský	431	39	3	18	11	-	6	-	22	20	-	-	68	104	-	262	158	693
Plzeňský	1 181	177	93	69	176	44	57	3	477	333	14	13	252	8	217	1 406	1 398	2 587
Karlovarský	233	28	26	11	23	-	23	-	43	43	1	2	66	1	-	175	174	408
Ústecký	858	482	300	77	87	-	43	1	140	99	-	12	357	12	2	1 170	1 158	2 028
Liberecký	861	19	11	96	23	4	9	-	104	99	4	1	32	71	-	350	279	1 211
Královéhradecký	1 653	198	124	31	86	3	77	1	244	235	-	-	172	1	-	733	732	2 386
Pardubický	945	26	17	12	64	-	47	3	36	32	1	-	21	-	29	192	192	1 137
Vysočina	1 382	99	34	40	46	-	18	1	152	132	1	-	103	6	-	448	442	1 830
Jihomoravský	2 968	317	157	166	166	5	116	1	220	184	8	12	275	42	18	1 225	1 183	4 193
Olomoucký	2 188	134	49	164	285	3	240	18	296	270	9	8	175	310	-	1 399	1 089	3 587
Zlínský	2 273	11	2	47	50	-	30	-	58	35	-	1	39	2	-	208	206	2 481
Moravskoslezský	4 767	346	277	396	464	123	222	3	744	682	18	28	195	233	33	2 460	2 227	7 227
Celkem	24 206	4 797	3 120	1 667	2 377	195	1 492	36	3 907	3 383	74	90	3 071	870	324	17 213	16 343	41 419

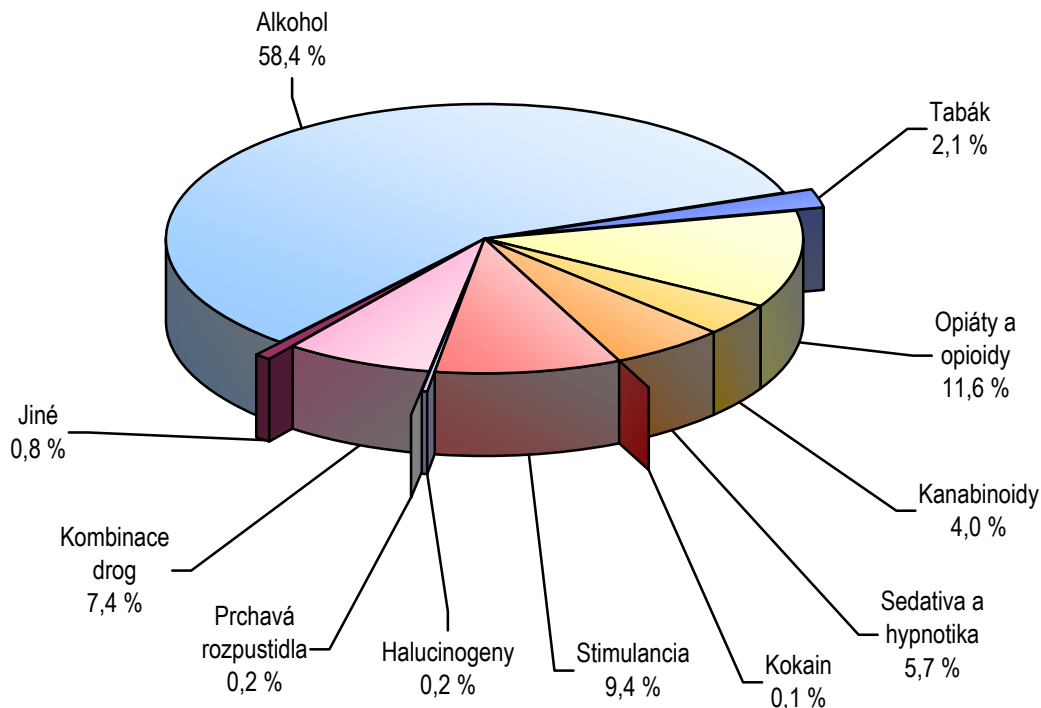
**Pacienti "živé kartotéky" v ambulantních zařízeních podle psychoaktivní látky a sídla zdravotnického zařízení
na 10 000 obyvatel**

Kraj	Počet pacientů																	
	Alkohol	Opiáty/opioidy	- z toho heroin	Kanabinoidy	Sedativa, hypnotika	- z toho barbituráty	- z toho benzodiazepiny	Kokain	Ostatní stimulantia	- z toho metamfetamin	Halucinogeny	Těkavé látky	Kombinace drog	Tabák	Jiné	Drogy celkem	Drogy celkem bez tabáku	Celkem v "živé kartotéce"
Hl. m. Praha	27,7	21,1	14,4	2,9	3,7	0,0	2,5	0,0	8,6	7,9	0,1	0,1	7,9	0,4	0,0	44,8	44,5	72,6
Středočeský	8,2	2,4	1,9	1,5	3,5	0,1	2,4	-	2,4	1,9	0,0	0,0	2,7	0,3	0,2	13,0	12,7	21,2
Jihočeský	6,8	0,6	0,0	0,3	0,2	-	0,1	-	0,3	0,3	-	-	1,1	1,6	-	4,1	2,5	10,9
Plzeňský	20,7	3,1	1,6	1,2	3,1	0,8	1,0	0,1	8,4	5,8	0,2	0,2	4,4	0,1	3,8	24,6	24,5	45,3
Karlovarský	7,6	0,9	0,8	0,4	0,7	-	0,7	-	1,4	1,4	0,0	0,1	2,1	0,0	-	5,7	5,7	13,2
Ústecký	10,3	5,8	3,6	0,9	1,0	-	0,5	0,0	1,7	1,2	-	0,1	4,3	0,1	0,0	14,0	13,8	24,3
Liberecký	19,6	0,4	0,3	2,2	0,5	0,1	0,2	-	2,4	2,3	0,1	0,0	0,7	1,6	-	8,0	6,4	27,6
Královéhradecký	29,8	3,6	2,2	0,6	1,6	0,1	1,4	0,0	4,4	4,2	-	-	3,1	0,0	-	13,2	13,2	43,0
Pardubický	18,3	0,5	0,3	0,2	1,2	-	0,9	0,1	0,7	0,6	0,0	-	0,4	-	0,6	3,7	3,7	22,0
Vysočina	26,8	1,9	0,7	0,8	0,9	-	0,3	0,0	2,9	2,6	0,0	-	2,0	0,1	-	8,7	8,6	35,5
Jihomoravský	25,8	2,8	1,4	1,4	1,4	0,0	1,0	0,0	1,9	1,6	0,1	0,1	2,4	0,4	0,2	10,7	10,3	36,5
Olomoucký	34,1	2,1	0,8	2,6	4,4	0,0	3,7	0,3	4,6	4,2	0,1	0,1	2,7	4,8	-	21,8	17,0	55,9
Zlínský	38,4	0,2	0,0	0,8	0,8	-	0,5	-	1,0	0,6	-	0,0	0,7	0,0	-	3,5	3,5	42,0
Moravskoslezský	38,2	2,8	2,2	3,2	3,7	1,0	1,8	0,0	6,0	5,5	0,1	0,2	1,6	1,9	0,3	19,7	17,8	57,8
Celkem	23,1	4,6	3,0	1,6	2,3	0,2	1,4	0,0	3,7	3,2	0,1	0,1	2,9	0,8	0,3	16,4	15,6	39,5

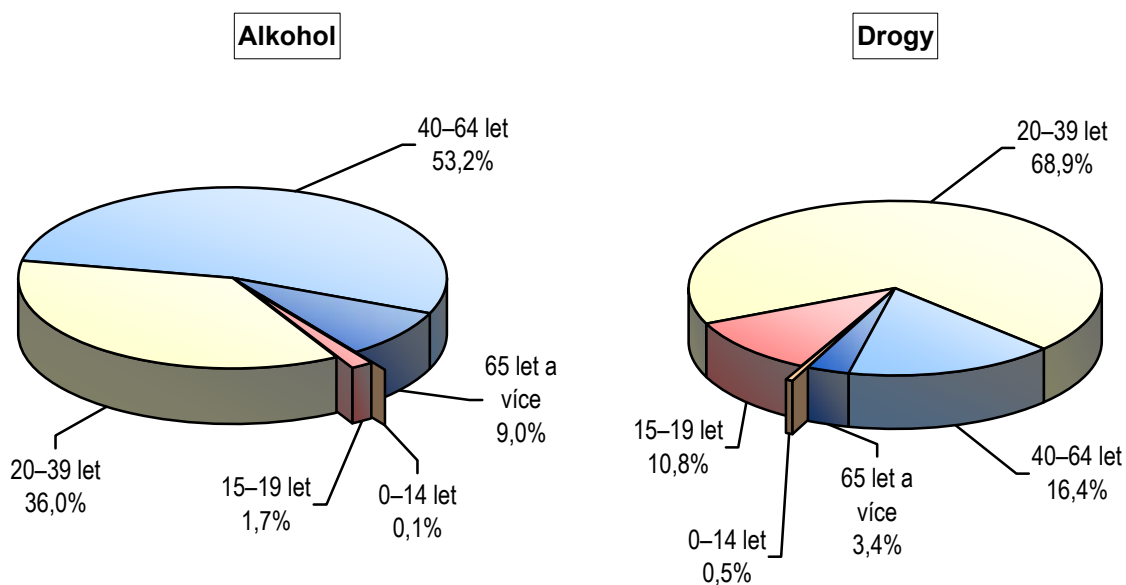
Pacienti "živé kartotéky" v ambulantních zařízeních podle způsobu aplikace drogy a komplikací

Psychoaktivní látka	Injekční aplikace drog (%)			Intoxikace, poruchy chování (%)	Somatické a psychické poškození (%)	Závislost (%)
	muži	ženy	celkem			
Alkohol	x	x	x	5,3	9,4	85,4
Opiáty a opioidy	54,0	52,0	53,4	3,9	5,8	90,3
z toho heroin	62,1	61,3	61,9	2,4	5,8	91,7
Kanabinoidy	1,3	-	1,0	17,8	5,3	76,8
Sedativa a hypnotika	2,9	2,5	2,7	5,1	7,4	87,5
z toho barbituráty	-	-	-	5,6	2,8	91,7
z toho benzodiazepiny	55,2	50,7	53,8	7,5	6,4	86,1
Kokain	-	-	-	5,6	2,8	91,7
Stimulancia	55,2	50,7	53,8	7,5	6,4	86,1
z toho metamfetamin	61,1	57,2	60,0	7,3	6,3	86,4
Halucinogeny	-	-	-	12,2	5,4	82,4
Prchavá rozpustidla	-	-	-	26,7	6,7	66,7
Kombinace drog	31,5	30,2	31,2	9,3	9,3	81,4
Tabák	x	x	x	1,3	8,6	90,1
Jiné	-	-	-	0,9	5,9	93,2
Drogy - celkem	35,8	27,5	33,0	7,2	6,8	86,1
Drogy bez tabáku	37,4	29,4	34,8	7,5	6,7	85,8
Celkem v "živé kartotéce"	14,8	11,6	13,7	6,0	8,3	85,7

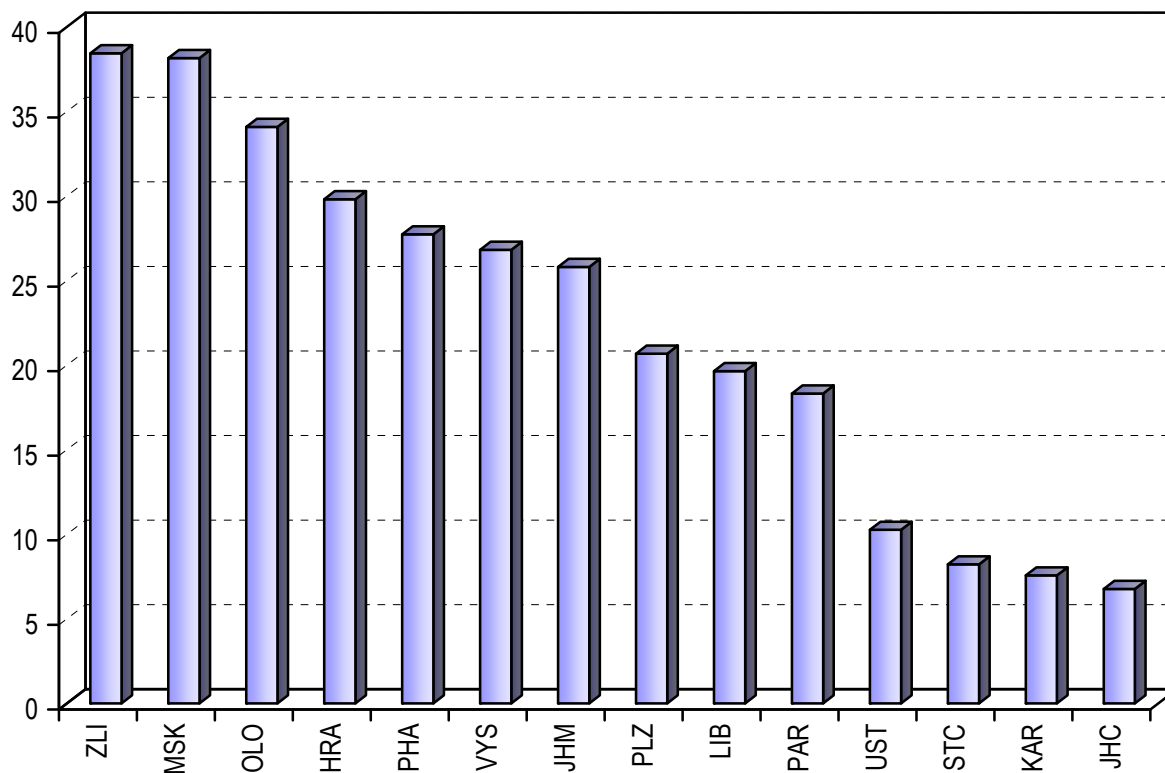
Podíl jednotlivých psychoaktivních látek u pacientů "živé kartotéky"

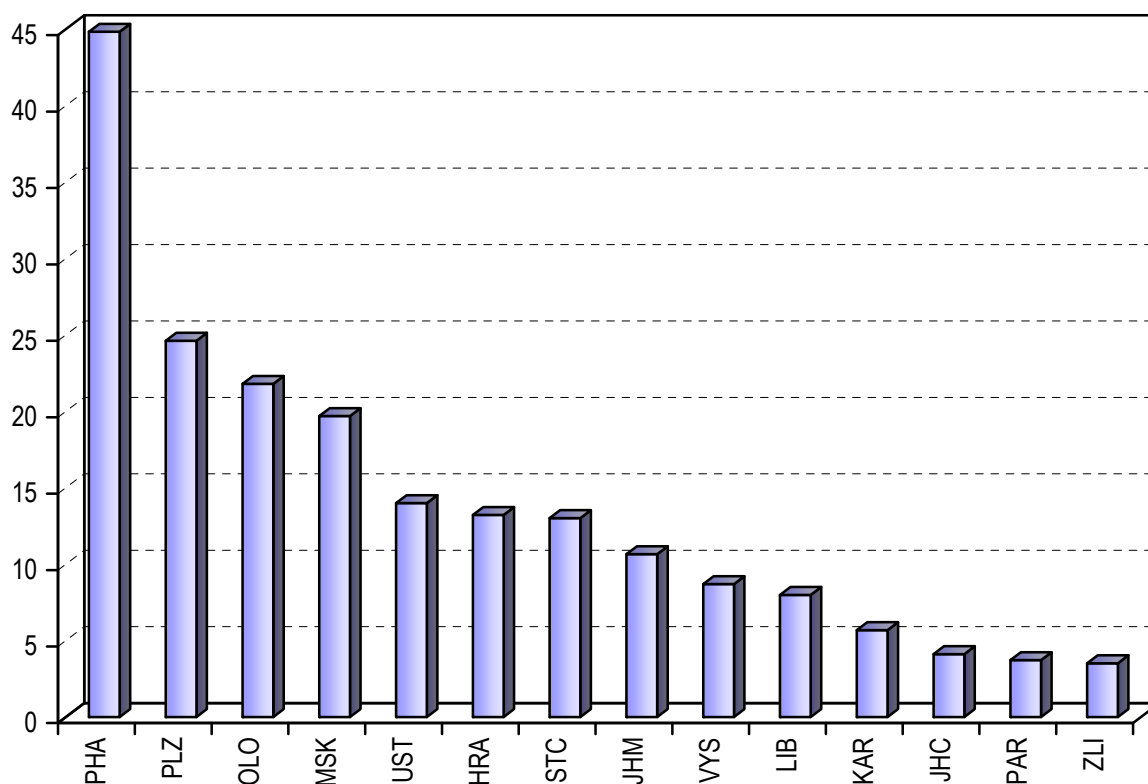
Věková struktura pacientů "živé kartotéky" užívajících alkohol nebo drogy

Počet pacientů "živé kartotéky" užívajících alkohol podle kraje sídla zdravotnického zařízení na 10 000 obyvatel

Počet pacientů "živé kartotéky" užívajících drogy podle kraje sídla zdravotnického zařízení na 10 000 obyvatel

Substituční léčba podle věkových skupin a pohlaví v roce 2009

Věková skupina	Počet léčených osob			Počet nahlášených případů léčby			Počet ukončených případů léčby		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
15–19	5	10	15	4	7	11	3	2	5
20–24	74	67	141	41	40	81	22	25	47
25–29	330	178	508	151	82	233	87	54	141
30–34	436	155	591	210	69	279	145	53	198
35–39	139	38	177	76	21	97	51	16	67
40–44	50	10	60	25	1	26	23	1	24
45–49	35	7	42	14	4	18	17	3	20
50–54	12	-	12	8	-	8	5	-	5
55–59	8	1	9	1	1	2	1	-	1
Celkem	1 089	466	1 555	530	225	755	354	154	508

Substituční léčba podle kraje bydliště a pohlaví v roce 2009

Kraj bydliště	Počet léčených osob			Počet nahlášených případů léčby			Počet ukončených případů léčby		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Hl. m. Praha	471	199	670	231	96	327	155	64	219
Středočeský	138	56	194	65	30	95	22	15	37
Jihočeský	30	13	43	21	9	30	22	7	29
Plzeňský	8	4	12	7	3	10	3	1	4
Karlovarský	9	5	14	2	-	2	-	1	1
Ústecký	231	105	336	91	37	128	80	35	115
Liberecký	4	4	8	1	4	5	-	3	3
Královéhradecký	48	15	63	16	4	20	3	2	5
Pardubický	14	4	18	8	1	9	2	-	2
Vysočina	19	3	22	12	2	14	5	-	5
Jihomoravský	67	31	98	33	19	52	28	11	39
Olomoucký	15	7	22	4	3	7	2	-	2
Zlínský	1	1	2	1	-	1	-	-	-
Moravskoslezský	32	18	50	34	16	50	28	15	43
Bydliště v ČR	1 087	465	1 552	526	224	750	350	154	504
Bezdomovci	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cizinci	2	1	3	4	1	5	4	-	4
Hospitalizovaní v ČR celkem	1 089	466	1 555	530	225	755	354	154	508